

Anketa mezi bývalými hostujícími studenty ročníků 1996/97 až 2010/11

**Bavorsko-český výměnný školní rok
v EUREGIU EGRENSIS**

Tiráž:

Vydavatel:

EUREGIO EGRENSIS Arbeitsgemeinschaft Bayern e.V.

Fikentscherstr. 24

95615 Marktredwitz

E-Mail:

info@euregio-egrensis.de

I-Net:

www.euregio-egrensis.de

www.euregio-egrensis.eu

Listopad 2012

Obsah

I. Úvod	
1. Předmluva.....	S. 4
2. Výchozí situace, cíle.....	S. 4
II. Podklady ankety	
1. návratnost.....	S. 5
2. Věková struktura účastníků ankety	S. 5
3. Vysílající česká gymnázia.....	S. 6
4. Hostitelské německé školy	S. 6
5. Ubytování v hostitelských rodinách a na internátech.....	S. 7
III. Školní docházka v Bavorsku a pokračování školního vzdělávání v Česku	
1. Návrat do domovské země po skončení pobytu na hostitelské škole.....	S. 7
2. Opakování ročníku a uznávání školních výsledků dosažených v Bavorsku českými domovskými gymnázii.....	S. 7
3. Zlepšení školních výsledků.....	S. 9
4. Jazyková zkouška.....	S. 9
IV. Vliv výměnného školního pobytu na osobní život	
1. Osobní životní návyky.....	S. 10
2. Osobní životní cíle.....	S. 10
3. Kontakty s hostitelskou rodinou, přáteli v Německu nebo hostitel. školou	S. 10
4. Klíčové schopnosti.....	S. 10
5. Profit ze zkušeností a kontaktů.....	S. 11
V. Vysokoškolské vzdělání a profesní životopis	
1. Profesní plány.....	S. 11
2. Univerzity.....	S. 12
3. Studijní obory	S. 12
4. Získané tituly	S. 13
5. Další zahraniční pobyty.....	S. 13
6. Profesní skupiny a obory činnosti.....	S. 13
VI. Retrospektivní hodnocení	
1. Favorité.....	S. 14
2. Kritika / Nespokojenost.....	S. 15
3. Doporučení pro německé školy	S. 15
4. Doporučení pro EUREGIO EGRENSIS.....	S. 16
5. Doporučení pro vysílající české školy.....	S. 17
6. Budoucí aktivity pro bývalé a nové hostující studenty	S. 18
7. Souhrnné závěrečné hodnocení z pohledu hostujících studentů.....	S. 18
8. Vybrané citace	S. 19
VII. Závěr.....	S. 20
VIII. Přílohy.....	S. 23

I. Úvod

1. Předmluva

Výměnný školní rok patří, vedle letního tábora pro mládež, „co do počtu uskutečněných ročníků“ k nejstarším projektům EUREGIA EGRENSIS. Stejně jako celková přeshraniční spolupráce, změnil se během let i výměnný školní rok a prostřednictvím ankety má být prozkoumáno jak. Mně, jako prezidentce EUREGIA EGRENSIS, která coby žákyňe sama absolvovala zahraniční výměnný pobyt v USA, leží výměnný školní rok obzvláště na srdci. Tak jako mám já dodnes živé vzpomínky na zahraniční výměnný pobyt v USA, je mají jistě i bývalí čeští hostující studenti, z nichž jsou mnozí mezitím již v pracovním procesu a zastávají významné posty v ekonomice, ve správě a ve společnosti.

Dr. Birgit Seelbinder

Prezidentka EUREGIA EGRENSIS pracovního sdružení Bavorsko

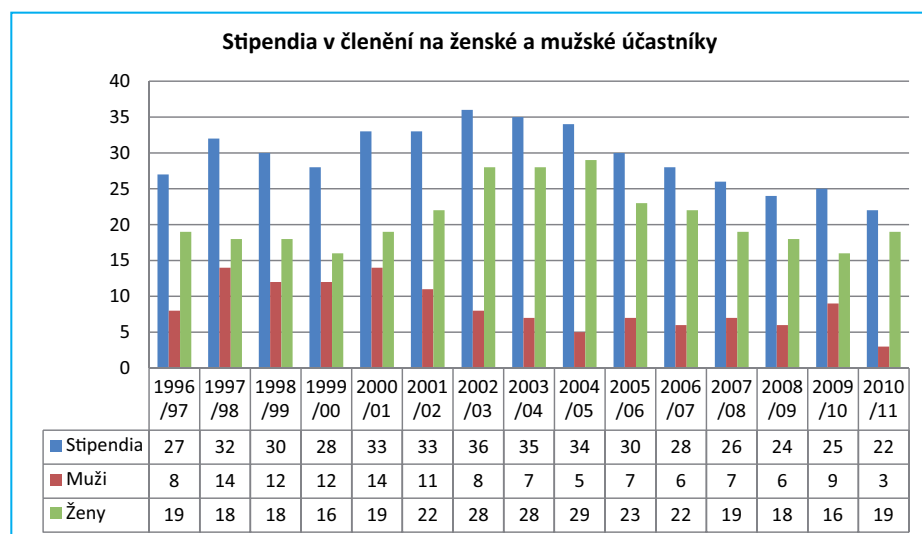
2. Výchozí situace, cíle

EUREGIO EGRENSIS pracovní sdružení Bavorsko realizuje od školního roku 1996/97 na vlastní finanční zodpovědnost projekt „Bavorsko-český výměnný školní rok“ a umožňuje tak českým studentům pobyt na gymnáziích v Horních Frankách a severní části Horní Falce. Projekt je od začátku podporován Česko-německým fondem budoucnosti a Bavorskou státní kancelář. K nim se připojili i soukromí mecenáši, jako např. Nadace Roberta Bosche (do roku 2006), a regionální sponzoři.

Za účelem detailnějšího rozboru zkušeností bývalých českých hostujících studentů proběhl v průběhu června a července 2012 průzkum jejich názorů. Průzkum probíhal písemnou formou, prostřednictvím polostandardizovaných dotazníků. Dotazníky byly rozesílány poštou a e-mailem. O provedení průzkumu bylo rozhodnuto na setkání českých a německých škol zúčastněných se projektu výměnných školních pobytů dne 13.12.2011. Na žádost zúčastněných škol byla upřednostněna interní evaluace EUREGIA EGRENSIS před evaluací externími hodnotiteli. Přípravou a provedením evaluace bylo pověřeno jednatelem EUREGIA EGRENSIS.

Účelem evaluace je jednak vypracování zprávy pro poskytovatele příspěvků, především pro Bavorskou státní kancelář a Česko-německý fond budoucnosti, o trvalých vlivech projektu na bývalé hostující studenty, případně i školy. Průzkum navíc shromáždil data umožňující retrospektivní zkoumání a vyhodnocení projektu z hlediska delšího časového horizontu. Z průzkumu mají být navíc vyvozeny závěry pro budoucnost projektu.

Označení „hostující student“ zahrnuje jak mužské, tak ženské účastníky.

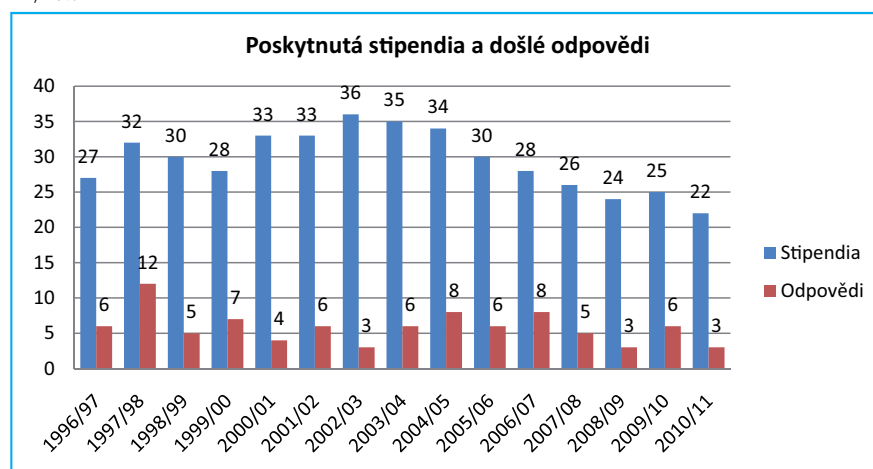
V letech 1996/97 až 2010/11 bylo prostřednictvím EUREGIA EGRENSIS pracovního sdružení Bavorsko českým studentům a studentkám poskytnuto 443 stipendií. Zájem o výměnný program je celkově stabilní (každý rok přes 20 účastníků), po vstupu České republiky do Evropské unie v roce 2004 však mírně poklesl.

Poskytnutých 443 stipendií využilo 314 účastníků ženského pohlaví (71 %) a 129 účastníků mužského pohlaví (29 %). Nepoměr v zastoupení pohlaví je dán tím, že mužských uchazečů se hlásilo zpočátku méně a chlapci jsou tradičně hůře umístitelní do hostitelských rodin.

II. Podklady anket

1. Návratnost

Dotazník se podařilo zaslat na 396 správných a dosud platných adres. Celkem odpovědělo 88 bývalých hostujících studentů. Kvóta návratnosti činí 22,2 %.

Počet zástupců jednotlivých pohlaví u navrácených dotazníků odpovídá přibližně procentnímu podílu skutečného počtu zástupců jednotlivých pohlaví (24 mužů, 27 % a 64 žen, 73 %).

Potěšující je velký počet odpovědí dřívějších ročníků. První ročníky si výměnného školního pobytu očividně více cení.

Výměnný školní rok se orientuje podle délky bavorského školního roku a trvá zpravidla jeden celý školní rok. Především během prvních ročníků projektu se jej část studentů zúčastňovala jen na půl roku. 74 z 88 dotázaných strávilo v Bavorsku celý školní rok (84 %), 14 studentů půl roku (16 %).

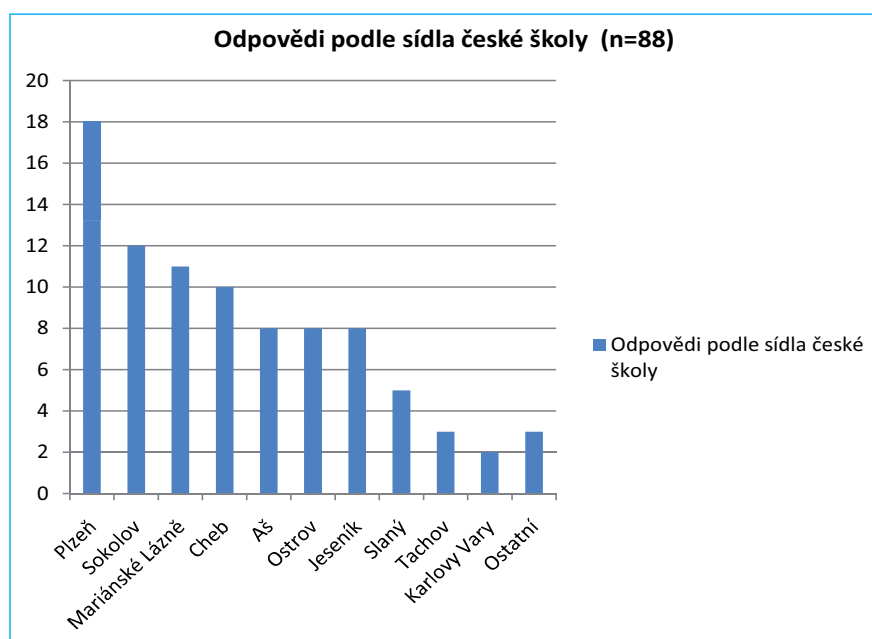
2. Věková struktura účastníků anket

Rozdělení účastníků anket podle věku (18 až 32 let) znázorňuje, že asi polovina dotázaných již absolvovala studium a je v pracovním procesu.

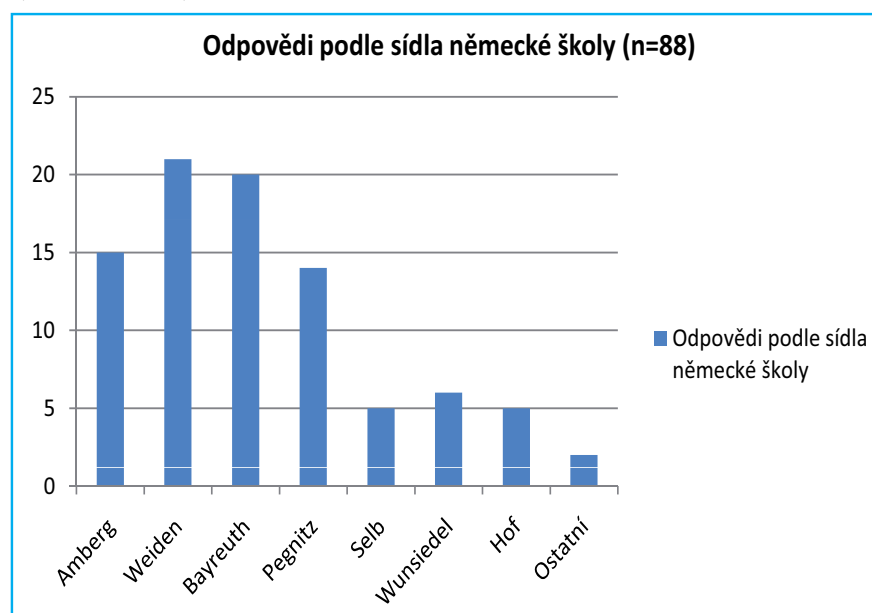
3. Vysílající česká gymnázia

Místem, odkud pochází převážná část českých vysílajících škol, je bavorsko-český příhraniční region, především Karlovarský a Plzeňský kraj. Nachází-li se v jednom městě více gymnázií, jsou v grafickém znázornění zahrnuta všechna pod toto město. Výměnného školního roku se však zúčastňují i školy ležící dále ve vnitrozemí, jako např. Gymnázium V. B. Třebízského ve Slaném ve Středočeském kraji nebo Gymnázium Jeseník v Olomouckém kraji, neboť tyto školy udržují dlouhodobé partnerské vztahy se školami v bavorské části Euregia. V některých případech se z partnerství škol vyvinulo i partnerství měst, např. mezi městy Wunsiedel a Ostrov. Na některých českých školách mají mezitím výměnný školní rok na starosti učitelky, které se výměnného pobytu samy zúčastnily (např. Šternberk).

4. Hostitelské německé školy

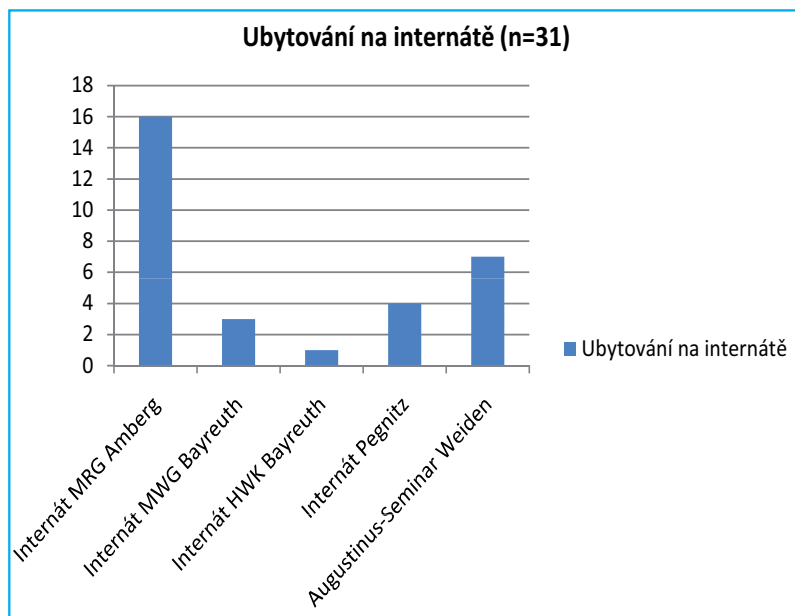
Projektu výměnných školních pobytů se zúčastnila gymnázia v Horních Frankách a severní části Horní Falce. Účastníci ankety strávili své výměnné školní pobyty na školách v městech uvedených v tabulce. I zde byly všechny odpovědi shrnuty v rámci jednoho města, pokud v něm sídlilo více gymnázií (např. Bayreuth, Weiden).

Města Amberg, Weiden, Bayreuth a Pegnitz hostila každoročně více než tři studenty.

5. Ubytování v hostitelských rodinách a na internátech

31 z 88 studentů, kteří vyplnili dotazník, bylo ubytováno na internátě, 57 v hostitelských rodinách. Na internáty byli umístěni následovně.

III. Školní docházka v Bavorsku a pokračování školního vzdělávání v Česku

1. Návrat do domovské země po skončení výměnného školního pobytu

Všech 88 hostujících studentů, kteří dotazník vyplnili, se po skončení výměnného pobytu vrátili do Česka. Mimo tuto anketu je však známo, že někteří hostující studenti zůstali bezprostředně po skončení výměnného pobytu v Německu a složili zde maturitu (např. na gymnáziu Luisenburg-Gymnasium Wunsiedel).

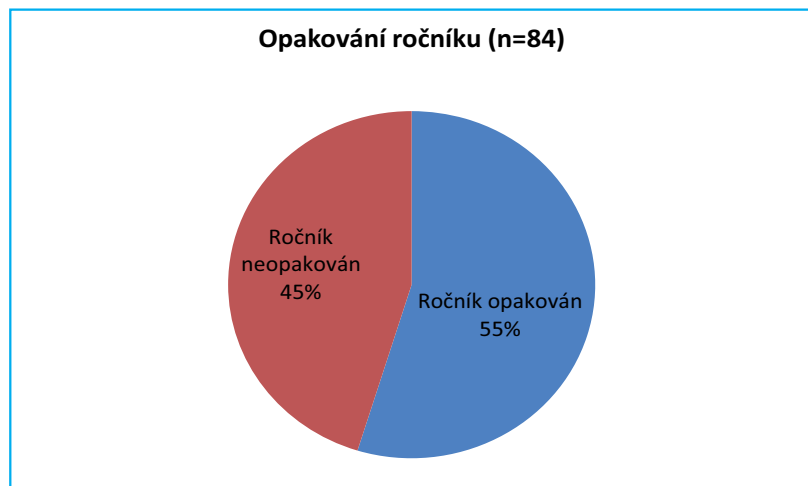
2. Opakování ročníku a uznávání školních výsledků dosažených v Bavorsku českými domovskými gymnázii

Kvůli nehomogenním obsahům učebních plánů v Bavorsku a Česku je uznávání školních výsledků dosažených v Bavorsku tendenčně obtížné. Domovské české školy zde mají podle českého školského zákona široký prostor ke zvážení, zda výsledky uznat či ne. Hostující studenti ročník zpravidla opakují, aby se mohli plně věnovat školní výuce v Německu, aby měli časové rezervy na co nejširší integraci do hostitelské rodiny a mohli se zúčastnit volnočasových aktivit v místě pobytu (např. členství ve sportovních klubech nebo pěveckých sborech).

Na schůzce k výměně zkušeností českých a německých škol účastníků se projektu dne 14.01.2008 se tyto za přítomnosti a se souhlasem českého ministerstva školství a pověřených zástupců ministerstva pro gymnázia v Horní Falci a Horních Frankách dohodly na jednotném postupu při vystavování vysvědčení, tak, aby bylo usnadněno uznávání výsledků dosažených v Německu ze strany českých gymnázií. Od té doby je hostujícím studentům po návratu do české domovské školy nabízen na zkoušku postup do vyššího ročníku spojený s fakultativními doplňujícími zkouškami, pokud si to studenti přejí a nechtějí ročník dobrovolně opakovat sami od sebe.

U předchozích ročníků výměnných pobytů měli hostující studenti možnost skládat v průběhu školního roku na školách v Česku zkoušky a dohánět tak školní látku na české domovské škole. Za tímto účelem se však museli během výměnného pobytu v Bavorsku často vracet do Čech. Soustředění se na výuku v Bavorsku a integrace do rodinného prostředí hostitelské rodiny v Bavorsku tak byly kvůli dvojnásobnému zatížení těžší. Jelikož se od školního roku 2007/2008 začaly čím dál častěji objevovat problémy způsobené nedostatečnou integrací, a v důsledku paralelní výuky i zhoršujících se školních výsledků hostujících studentů na bavorských školách bylo na schůzce k výměně zkušeností dne 16.11.2010 rozhodnuto, že od školního roku 2011/2012 bude tato možnost zrušena. Možnost skládat po skončení výměnného školního roku doplňující zkoušky tím zůstává nedotčena.

Na otázku, zda byl ročník v Česku opakován, odpovědělo 84 studentů (4 neodpověděli). 46 studentů (55 %) uvedlo, že ročník opakovalo, 38 (45 %) že neopakovalo. Za tímto výsledkem stojí fakt, že důvodů, proč byl ročník opakován, případně neopakován, existuje více.

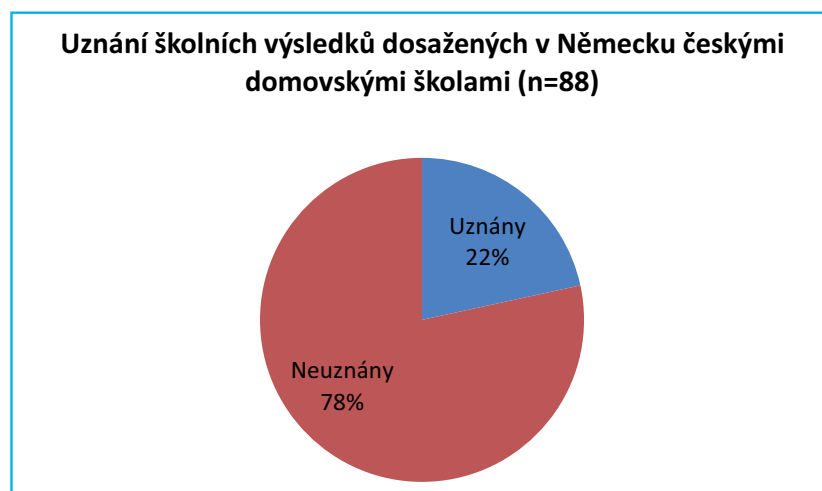
Odpověď „ročník neopakován“ zahrnuje studenty, kteří ročník

- neopakovali z důvodu skládání dodatečných doplňujících zkoušek,
- neopakovali, protože se jednalo o půlroční pobyt,
- neopakovali, protože se učili paralelně pro českou i německou školu a v Čechách složili úspěšně zkoušky (možné do školního roku 2010/11).

Odpověď „ročník opakován“ zahrnuje studenty, kteří ročník

- opakovali dobrovolně,
- opakovali, protože jim nebyly uznány výsledky dosažené v Německu,
- neuspěli u doplňujících zkoušek, díky kterým by nemuseli ročník opakovat

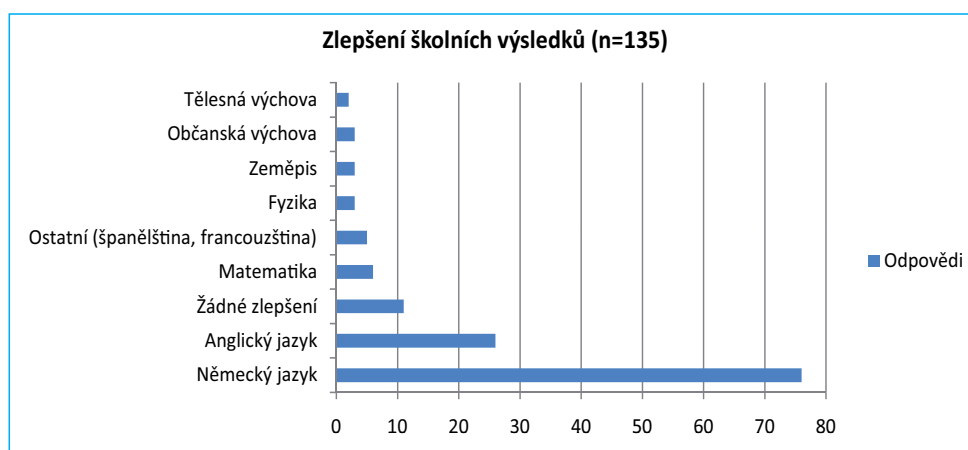
Na otázku, která s touto skutečností bezprostředně souvisí, a to zda byly školní výsledky dosažené v Bavorsku českou domovskou školou uznávány, odpovědělo všech 88 studentů. V 19 případech (22%) uznány byly, v 69 případech (78 %) uznány nebyly. Odpovědi dotázaných ukazují, že v posledních letech bylo českými domovskými školami uznáno jen malé množství výsledků dosažených v Bavorsku, ale přesto nemusel být ročník opakován. V těchto případech překrývání nabízely české školy postup do dalšího ročníku na zkoušku s absolvováním rozdílových zkoušek na začátku školního roku.

83 z 88 bývalých hostujících studentů, kteří se průzkumu zúčastnili, složilo v Čechách maturitu, 5 uvádí, že ještě studují.

3. Zlepšení školních výsledků

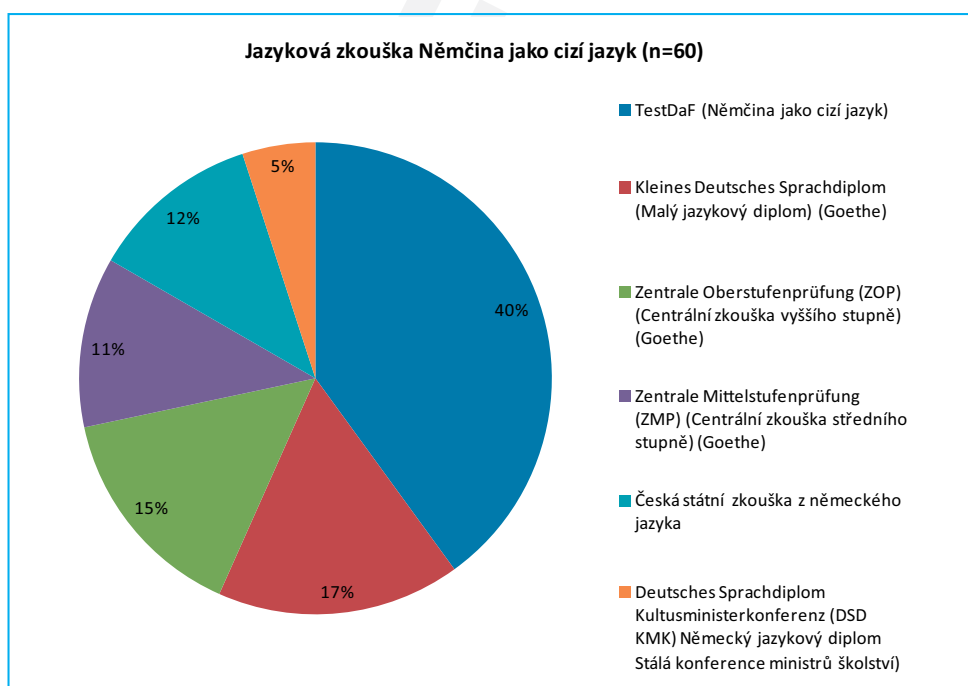
V další části dotazníku se jednalo o to, zda se školní výsledky hostujících studentů po návratu do Čech zlepšily. Bylo možné uvést více odpovědí. 76 studentů konstatovalo všeobecně zlepšení (86 %), 11 studentů si své výsledky nezlepšilo (13 %, jednu žádná odpověď). Část studentů, kteří žádná zlepšení známek nezaregistrovali, uvedla, že dobré známky měli vždy. 76 studentů uvedlo zlepšení v předmětu německý jazyk. Zajímavé je, že mnoho dotázaných uvádělo, že si zlepšili výsledky i v jiných předmětech než jen v německém jazyce (např. v angličtině, matematice). Školní docházka v Německu a ubytování na internátě, popř. v hostitelských rodinách, přispěly ke zlepšení mluveného i písemného projevu v německém jazyce.

4. Jazyková zkouška

60 z 88 bývalých studentů (68 %) uvádí, že na konci výměnného školního pobytu nebo o něco později, složili jazykovou zkoušku z německého jazyka. Jelikož znalost německého jazyka je nejlepší zpravidla na konci výměnného pobytu, zúčastňuje se velká část hostujících studentů jazykové zkoušky nebo tuto zkoušku skládá brzy po skončení výměnného pobytu.

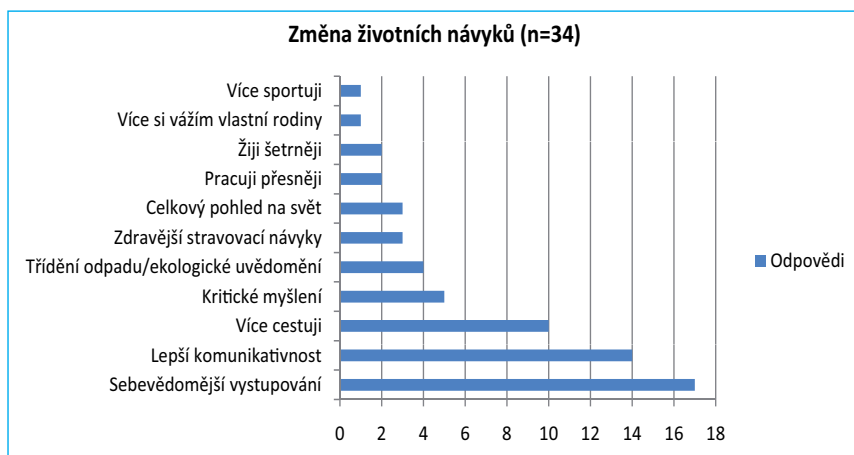
V posledních letech skládali hostující studenti převážně zkoušku TestDaF-Prüfung („Test Deutsch als Fremdsprache“ – Němčina jako cizí jazyk). Zkouška TestDaF prokazuje jazykové znalosti oprávnující ke studiu na vysoké škole. V dřívějších letech se skládaly i jiné typy zkoušek. Zkoušku TestDaF složili v posledních letech téměř všichni účastníci zkoušky.

IV. Vliv výměnného školního pobytu na osobní život

1. Osobní životní návyky

Bývalí studenti byli dotázáni, zda se po návratu do Čech změnila jejich životní návyky. Tato otázka byla koncipována jako otevřená. 34 z 88 účastníků ankety uvedlo, že své životní návyky po výměnném pobytu změnili (39 %), 53 účastníků nekonstatovalo žádné změny (60 %; 1 x bez odpovědi). U změn bylo možné uvést více odpovědí. Změny jsou sledovány především v následujících oblastech:

17 odpovědí konstatovalo po skončení výměnného pobytu sebevědomější vystupování. Vzátaženo na 34 dotázaných, kteří nějakou změnu zaregistrovali, odpovídá tento údaj procentnímu podílu ve výši 50 %. 14 studentů uvedlo, že se stali komunikativnějšími (41 %). Výměnný pobyt tak v důležitých bodech přispívá k rozvoji osobnosti mladých lidí.

2. Osobní životní plány

Na otázku, zda a do jaké míry změnil výměnný pobyt jejich osobní životní plány, bylo možné uvést více odpovědí. Na otázku odpovědělo všech 88 dotázaných studentů. U 73 z 88 studentů, kteří dotazník vyplnili, se životní plány v důsledku výměnného pobytu nezměnily (83 %).

17 % ale zaznamenalo změny v podobě nalezení nového partnera/nové partnerky nebo seznámení se s budoucí/m manželkou/manželem.

Vysoký počet těch, jejichž osobní životní plány nebyly výměnným pobytem nijak ovlivněny, překvapuje. Nasvědčuje to tomu, že se hostující studenti po skončení výměnného pobytu vrací do zaběhnutého prostředí svých rodin, přátel a případně partnera. Pro mnoho mladých lidí patří výměnný pobyt k těm rozhodujícím fázím života, ve kterých osobní životní plány teprve dozrávají.

3. Kontakty s hostitelskou rodinou, přáteli v Německu nebo s hostitelskou školou

53 z 88 dotázaných (60 %) je s hostitelskou rodinou, přáteli v Německu a/nebo s hostitelskou školou i nadále v kontaktu.

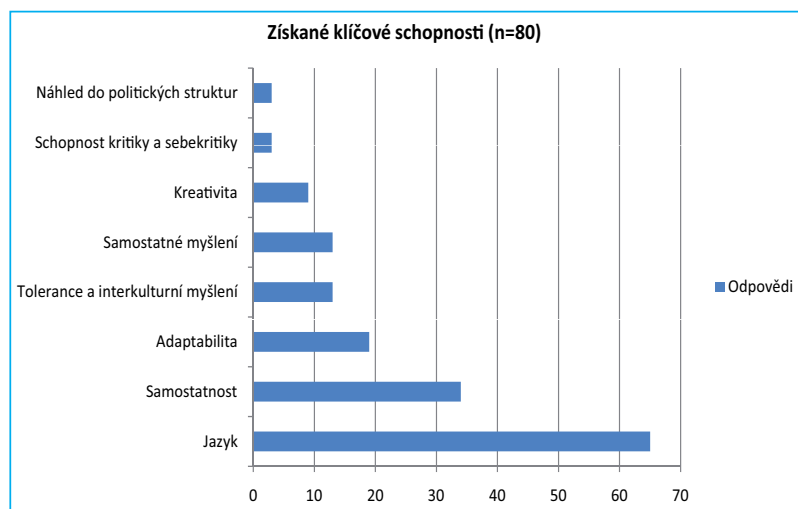
Formami komunikace jsou internet, klasické dopisy nebo osobní návštěvy. 41 studentů uvádí vzájemné návštěvy, 33 krát byl jako prostředek komunikace uveden internet a 9 krát klasický dopis.

Kontakty navázané během výměnného pobytu s hostitelskými rodinami, školou a přáteli v mnoha případech přetrvávají i 10 a více let, což je potěšitelné. Tyto vztahy vedou mnohdy i k tomu, že na tyto kontakty naváží zahraniční pobyty nebo profesní ambice.

4. Klíčové schopnosti

Na otázku, jakých klíčových schopností bylo díky zahraničnímu pobytu v Německu dosaženo, odpovědělo 80 z 88 studentů. Bylo možné uvést více odpovědí. Pod pojmem klíčové schopnosti jsou v kontextu ankety chápány zvláštní schopnosti nebo znalosti mající trvalou hodnotu pro další život.

Jako důležité klíčové schopnosti získané během výměnného školního pobytu byly uváděny zlepšená znalost německého jazyka (65 odpovědí), ale i osobní samostatnost (34 odpovědi). Dále si bývalí hostující studenti cenili své, díky výměnnému pobytu získané, schopnosti adaptability (19 odpovědi), tolerance k ostatním kulturám a multikulturního myšlení (13 odpovědi). Do pojmu kreativita bylo zahrnuto např. i naučení se hře na nástroj.

5. Profit ze zkušeností a kontaktů

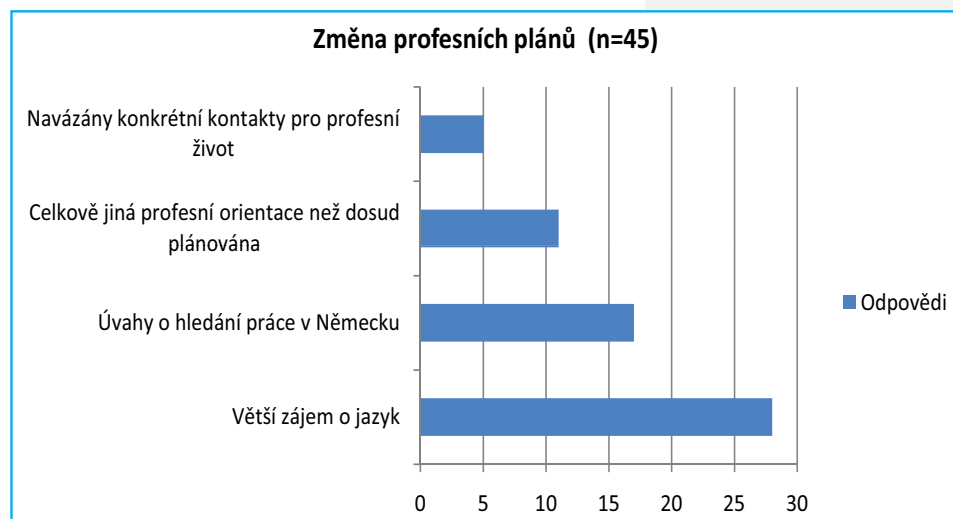
Bývalí hostující studenti byli dotázáni, zda z kontaktů navázaných během výměnného pobytu profitují ještě i v době své účasti v anketě. 65 účastníků ankety (n=88) odpovědělo kladně (74 %). 34 ze 65 účastníků, kteří odpověděli kladně, uvedlo, že výhody jsou soukromého charakteru, 31 uvádí výhody profesní.

V. Vysokoškolské vzdělání a profesní životopis

83 účastníků ankety, kteří složili maturitu, začalo studovat nebo již studium absolvovalo; 5 účastníků, kteří jsou zatím ještě středoškolskými studenty, by studovat chtěli.

1. Profesní plány

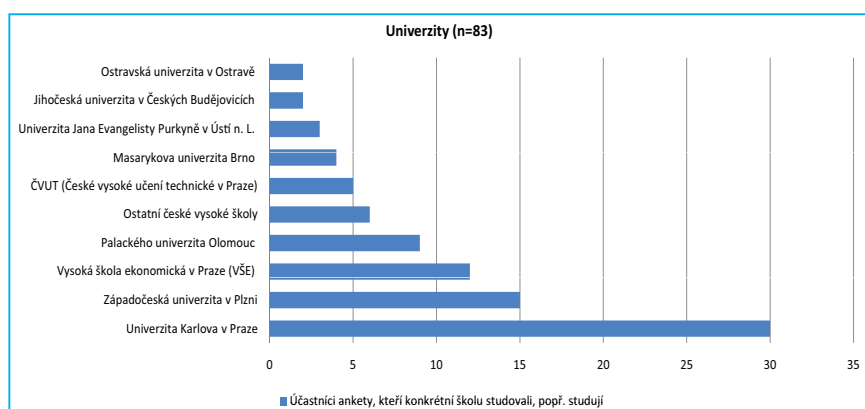
Další otázkou bylo zjišťováno, zda pobyt v Německu vedl ke změně profesních plánů. 45 z 88 účastníků ankety na tuto otázku odpovědělo, že pobyt v Německu jejich profesní plány ovlivnil. 40 odpovědělo záporně, třikrát nebyla uvedena žádná odpověď. U těch, jejichž profesní plány pobyt v Německu ovlivnil, sehrály roli následující skutečnosti. Bylo možné uvést více odpovědí.

28 dotázaných, jejichž profesní plány pobyt v Německu ovlivnil, uvedlo, že se díky němu začali více zajímat o německý jazyk a tento fakt vyhodnotili pro svou profesní budoucnost jako podstatný (62 %). 17 dotázaných (38 %) začalo na základě pobytu uvažovat o hledání práce v Německu. 11 dotázaných (24 %) se tématem „profesní budoucnosti“ jako takové začalo zabývat a na základě pobytu v Německu si zvolili jinou profesní budoucnost (např. učitel místo jiného povolání apod.). Pět dotázaných předpokládá, že díky pobytu v Německu již navázali konkrétní, trvalé kontakty pro svou profesní budoucnost.

2. Univerzity

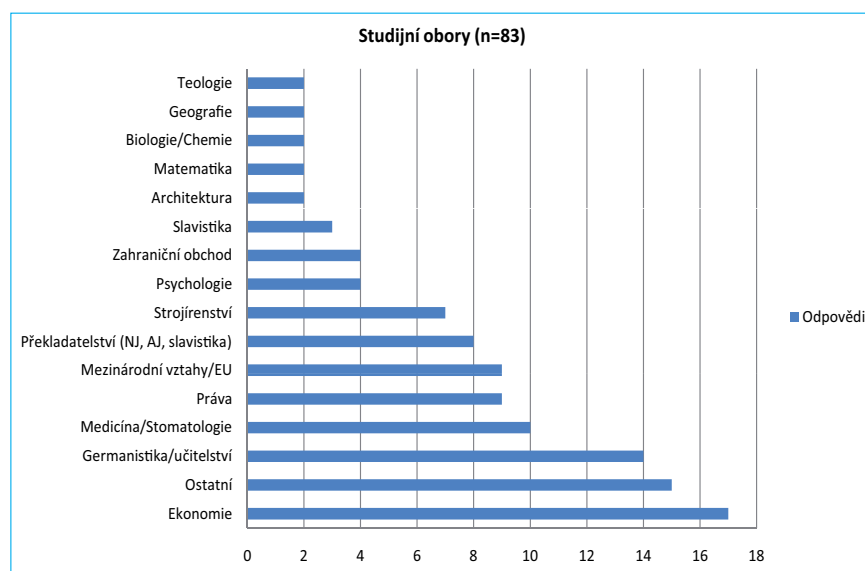
Bývalí hostující studenti byli dále dotázáni, na jakých vysokých školách studovali. 83 bývalých hostujících studentů (5 dotázaných ještě studovalo střední školu) uvedlo 89 odpovědí (bylo možné uvést více odpovědí). V rámci průzkumu nejčastěji uváděnými vysokými školami jsou Univerzita Karlova v Praze a Západočeská univerzita v Plzni.

3. Studijní obory

Otázka ohledně studijních oborů byla koncipována jako otevřená a umožňovala více odpovědí. Na otázku odpovědělo 83 bývalých hostujících studentů (5 dotázaných ještě studovalo střední školu). Bylo možné uvést více odpovědí. Největší skupinu studijních oborů tvořily ekonomie (17 odpovědí), germanistika /učitelství němčiny (14 odpovědí), medicína /stomatologie (10 odpovědí), práva (9 odpovědí), mezinárodní vztahy (9 odpovědí), překladatelství (němčina, anglistika, slavistika) (8 odpovědí).

Potěšující je, že počet hostujících studentů, kteří se rozhodli pro studium související s německým jazykem, je velmi vysoký (14 odpovědí). Tento trend je ještě markantnější, pokud k nim připočteme odpovědi těch, kteří studují, popř. studovali překladatelství. Obory všech překladatelů rovněž souvisí s německým jazykem, a to tak, že kombinují německý jazyk s angličtinou nebo slovanskými jazyky (8 odpovědí).

Vysoký počet ekonomů, lékařů a studentů mezinárodních vztahů je také potěšující. Ve všech uvedených oborech existují velké šance najít díky znalostem německého jazyka a znalostem získaným během výměnného pobytu (politické struktury, interkulturní zkušenosti) v Čechách práci, která nějakým způsobem souvisí s Německem (firmy nebo advokátní kanceláře působící v Německu a Česku) nebo práci v Německu (např. lékaři).

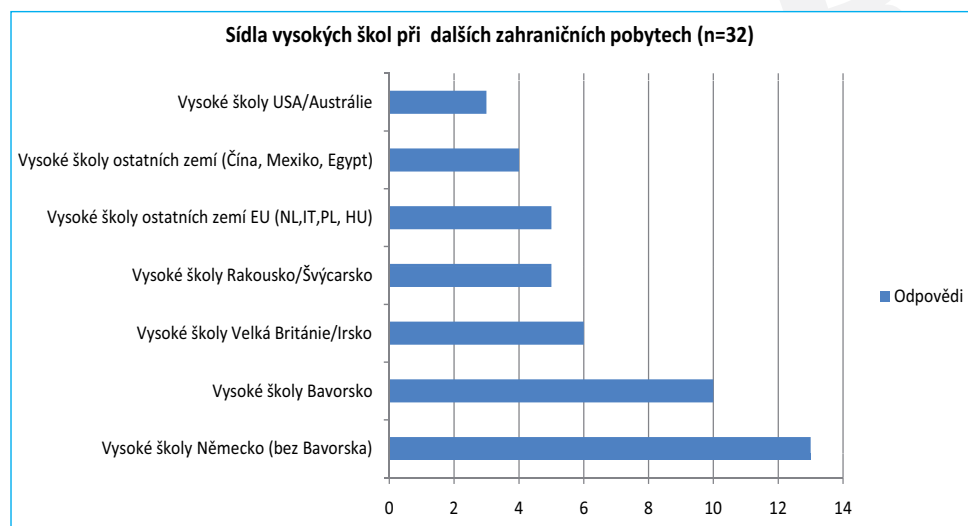
4. Získané tituly

Další část dotazníku se dotazovala na získané tituly. Bylo možné uvést více odpovědí. Z 88 dotázaných jich 5 ještě studovalo střední školu. 27 dotázaných uvedlo, že ještě nemají ukončenou žádnou vysokou školu (n=56). Nejčastěji byl uváděn magisterský titul (27), což odpovídá procentnímu podílu 48 %. 19 dotázaných má titul bakaláře (34 %), 9 titul inženýra (16 %) a 3 titul Master. Titul MUDr. (český titul pro lékaře s ukončeným studiem medicíny) byl uveden 6 krát. Dalšími, vždy jednou uváděnými tituly byly JUDr. (český titul pro doktora práv), Ph.D, PhDr., titul Diplom a titul Dr. po promoci v Německu.

5. Další zahraniční pobyty

Pro 64 % dotázaných byl výměnný pobyt jediným zahraničním pobytem (56 studentů z 88), 32 studentů absolvovalo během studia další zahraniční pobyt (36 %).

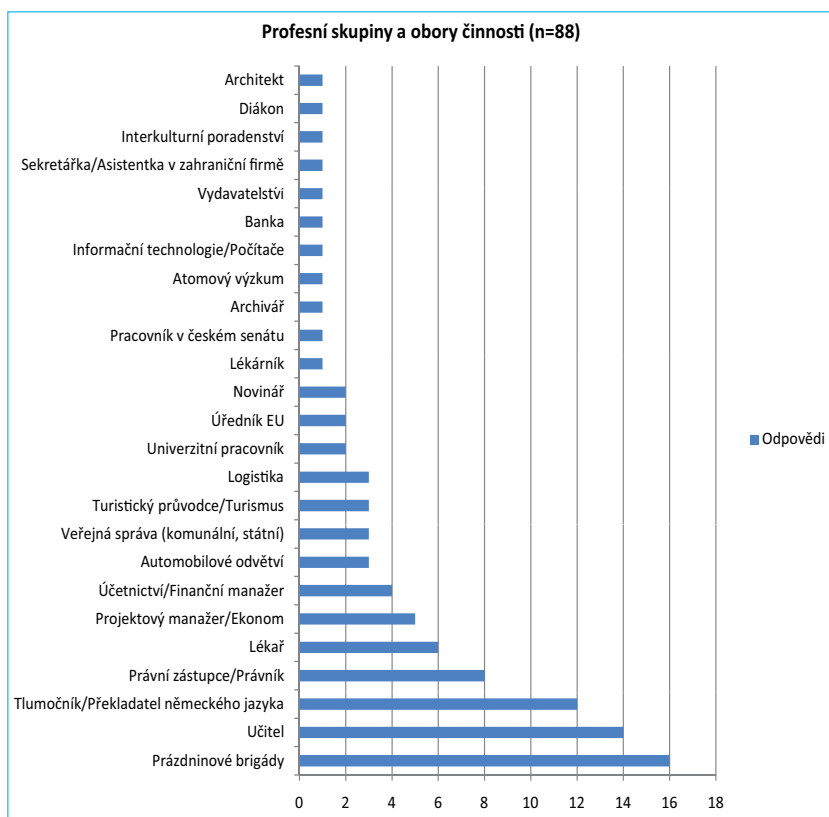
32 studentů, kteří absolvovali další zahraniční pobyt, uvedlo celkem 46 vysokých škol. To znamená, že někteří studenti studovali dokonce na více než jedné zahraniční vysoké škole. 23 odpovědí se týká vysokých škol v Německu (z toho v Bavorsku: 10 odpovědí) a dalších 5 vysokých škol v německy hovořících zemích. Tím získáváme 88 %-ní podíl vysokých škol, na nichž se hovoří německy, což svědčí o tom, že vazba na německy hovořící země, především na Bavorsko, je díky výměnnému pobytu potěšitelně vysoká.

6. Profesionální skupiny a obory činnosti

Otázka zjišťovala, v jakých profesních skupinách a oborech činnosti jsou bývalí hostující studenti činní. Bylo možné uvést více odpovědí. Na otázku odpovědělo všech 88 bývalých hostujících studentů.

Učitelství bylo uvedeno 14 krát (16 %), tlumočnick/překladatel 12 krát (14 %), právní zástupce/právník 8 krát (9 %) a lékař 6 krát (7 %). Podíl prázdninových brigád (16 odpovědí, 18 %) lze vysvětlit tím, že mezi dotázanými je 27 vysokoškolských a 5 středoškolských studentů. Odpovědi, které uváděly jako obor činnosti tlumočnick/překladatel německého jazyka, se vztahují i na kancelářské práce, jejichž náplň činnosti tvoří vyřizování německé korespondence, např. v německých nebo českých firmách, které udržují obchodní styky s druhou zemí. Právě ve vyjmenovaných povoláních jsou jazykové znalosti a znalosti o druhé zemi velkou výhodou.

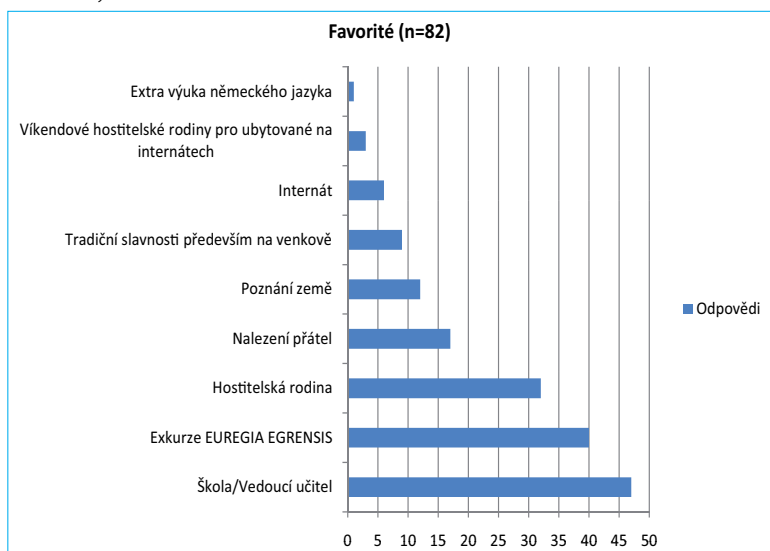
VI. Retrospektivní hodnocení

Převážná část dotázaných (83 z 88 odpovědí Ano; 94 %; 5 Ne; 6 %) vzpomíná na výměnný školní pobyt ráda.

K upřesnění této skutečnosti slouží další otázky, které zjišťují, co se líbilo nejvíce, co vyvolávalo nespokojenost a co je německým školám, EUREGIU EGRENSIS a českým vysílajícím školám doporučováno zlepšit.

1. Favorité: „Co se Vám na výměnném školním pobytu líbilo nejvíce?“

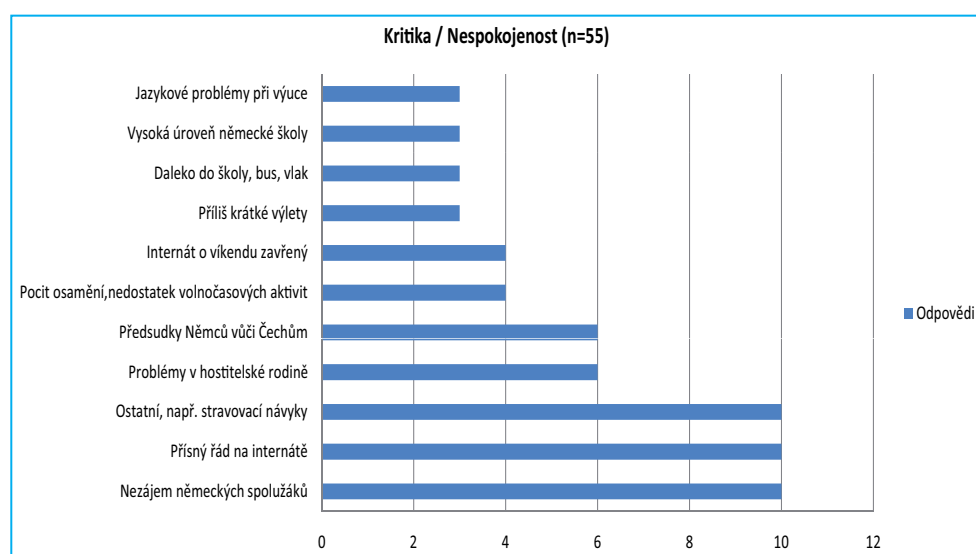
Na otázku odpovědělo 82 studentů (6 neodpovědělo). Bylo možné uvést více odpovědí. 47 odpovědí se týkalo dobré péče vedoucího učitele, popř. učitelky na hostitelské škole. 40 odpovědí chválilo exkurze EUREGIA EGRENSIS. 32 odpovědí vyzdvihovalo především spokojenost s ubytováním v hostitelských rodinách.

Potěšující je velice dobré hodnocení školy a vedoucího učitele. Vzátaženo k celkovému počtu to odpovídá podílu ve výši 57 %. Potěšující je i hodnocení exkurzí EUREGIO EGRENSIS a ubytování v hostitelských rodinách.

2. Kritika/Nespokojenost: „Co se mi na výměnném školním pobytu nelíbilo?“

Další rozvoj výměnného školního roku předpokládá, že se účastníci projektu vypořádají i s jeho slabinami. Otázka, co se mi na výměnném pobytu nelíbilo, byla v 88 došlých dotaznících zodpovězena 55 krát, přičemž bylo možné uvést více odpovědí (33 krát žádná odpověď). 10 odpovědí kritizovalo chování německých spolužáků jako nepřátelské nebo jako nezájem apod. V 10 odpovědích byl řád internátu považován za příliš přísný. 6 odpovědí spatřovalo důvod toho, proč se jim na výměnném pobytu nelíbilo, v problémech s hostitelskou rodinou a v předsudcích. Pod pojem „ostatní“ byly shrnuty odpovědi uváděné po jedné (např. stravovací návyky, zvláštní zacházení jako s hostem, nebo nepřehledný školní rozvrh).

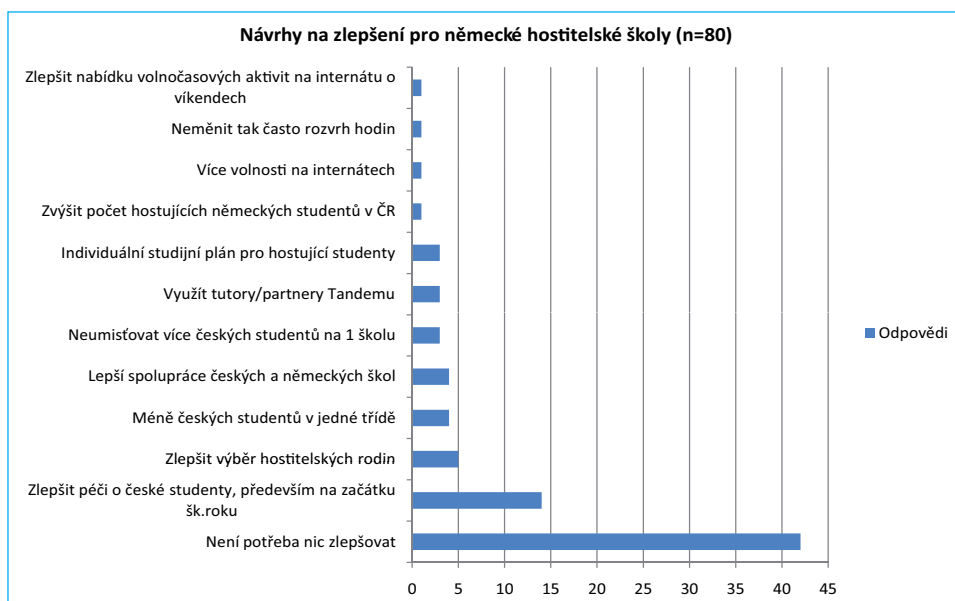
Nápadné je, že 10 českých studentů vnímalo chování německých spolužáků jako nezájem nebo jako nepřátelské. Důvodem je často fakt, že němečtí spolužáci na jednotlivých školách české hostující studenty až do poloviny školního roku vůbec nebo téměř neznali. Na druhé straně jsou hostující studenti právě na začátku pobytu nesmělí a nepřístupní ke spolužákům aktivně. Na mnoha školách se momentálně úspěšně zkouší podpora integrace českých hostujících studentů na začátku školního roku. Začíná to již tím, že jsou čeští studenti spolužákům představeni, nebo jim je přidělen tutor. Čeští hostující studenti se setkávají i s předsudky. Na tyto narážejí ve školním i rodinném prostředí. Odpovědi, které se týkají předsudků, se vyskytovaly především u dřívějších ročníků účastníků výměnných pobytů. V tomto smyslu je již vidět zlepšení.

EUREGIO EGRENSIS se pokouší podporovat integraci hostujících studentů, a tím i odstranit možné předsudky, uspořádáním jazykové animace, do které budou zapojeni čeští hostující studenti. Problémy s příliš velkými vzdálenostmi od školy v důsledku ubytování v hostitelských rodinách na venkově a fakt, že některé internáty mají přes víkend zavřeno, jsou účastníkům projektu známy. Uvedené body budou se zúčastněnými školami projednány na příštích schůzkách k výměně zkušeností.

Závěrem je třeba konstatovat, že 33 z 88 (38 %) dotázaných neuvvedlo žádnou odpověď, což znamená, že nic nekritizovali.

3. Doporučení pro německé školy

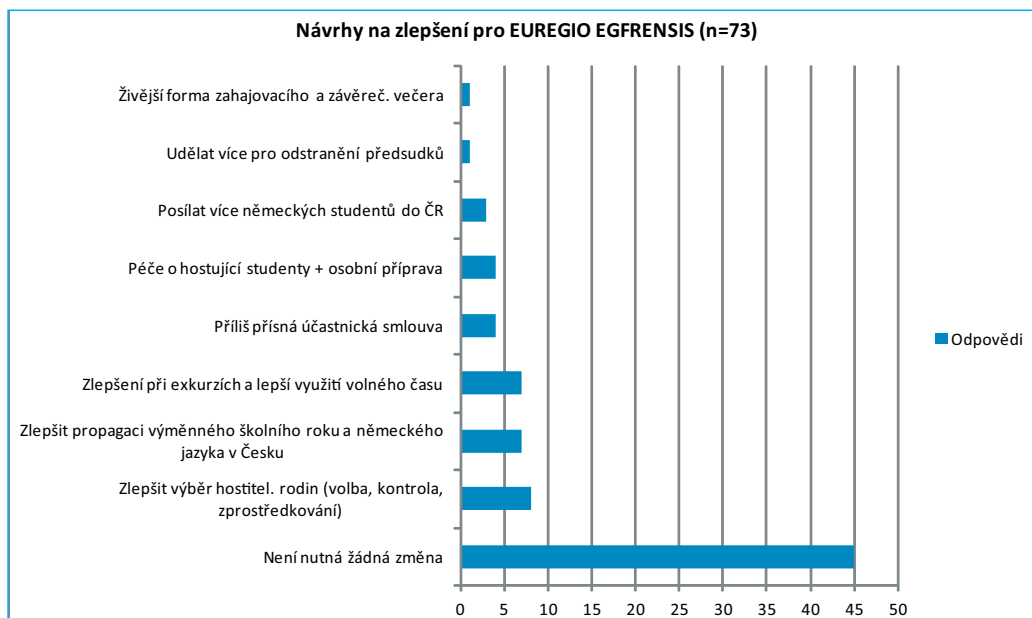
Dotaz ohledně doporučení, co by se mělo zlepšit na německých hostitelských školách, byl zodpovězen v 80 z 88 vyplněných dotazníků. Odpovědí bylo celkem 82, bylo možné uvedení více odpovědí. 14 odpovědí považuje za potřebné, aby se zlepšila péče o studenty, především na začátku školního roku. Další odpovědí je zlepšení výběru hostitelských rodin (5 odpovědí), návrh, aby bylo do jedné třídy umísťováno méně českých studentů (4 odpovědi) a zlepšila se spolupráce mezi německými hostitelskými a českými vysílajícími školami (4 odpovědi). 42 odpovědí nepovažuje za nutné, aby se něco zlepšovalo.

Za účelem podpoření lepší péče o hostující studenty na školách na začátku školního roku, plánuje EUREGIO EGRENSIS do budoucna uspořádat na začátku školního roku seznamovací schůzku pro hostující studenty, na které se vzájemně poznají, budou si moci vyměňovat zkušenosti, event. promluvit o problémech s vedoucím učitelem a/nebo s EUREGIEM EGRENSIS. Celkově bylo německým hostitelským školám vystaveno dobré vysvědčení, neboť 42 odpovědí (53 %) nepovažuje za nutné žádné zlepšení.

4. Doporučení pro EUREGIO EGRENSIS

73 z 88 dotazníků obsahovalo návrhy na zlepšení projektu z pohledu hostujících studentů (15krát žádná odpověď). Navrhováno je zlepšení propagace projektu v Čechách (6 odpovědí) a zlepšení výběru rodin (6 odpovědí). Exkurze byly navíc považovány za příliš politické a bylo na nich požadováno více volného času (4 odpovědi). V některých případech byla považována za příliš přísnou účastnická smlouva, protože omezuje počet cest domů na jednu měsíčně a po dobu bavorských prázdnin (4 odpovědi). Třikrát je navrhováno, aby bylo získáváno více německých studentů pro pobyt v Čechách a byly popř. nabízeny delší výlety. Dvě odpovědi navrhuje pro hostující studenty interkulturní trénink. Další odpovědi se týkají zintenzivnění práce na odstraňování předsudků, zlepšení propagace němčiny v Česku, podpory vzájemných kontaktů hostujících studentů, zorganizování zahajovacího a závěrečného společenského večera, seznámení se s hostitelskou rodinou před zahájením pobytu a úrovně jazykových znalostí hostujících studentů.

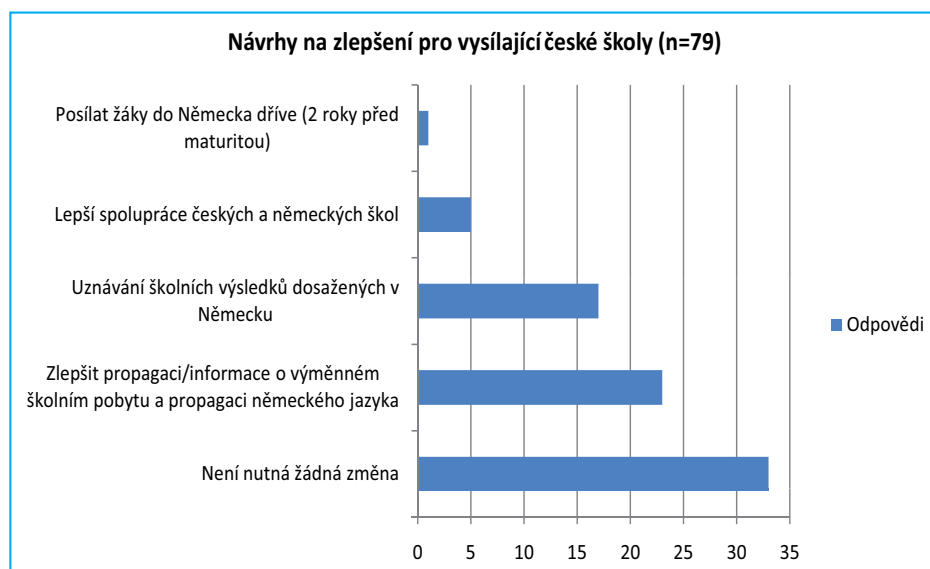

Co se týče lepšího výběru hostitelských rodin, vede EUREGIO EGRENSIS intenzivní dialog se zúčastněnými hostitelskými školami. Toto téma bylo již několikrátě předmětem pravidelných schůzek k výměně zkušeností. Exkurze jsou záměrně organizovány jako politické, aby byly informace o struktuře Spolkové republiky Německo a Svobodného státu Bavorsko získány z první ruky. Na návrhu, aby byla zlepšena propagace výměnného pobytu a německého jazyka v Česku, již EUREGIO EGRENSIS pracuje, tak, že jsou na českých gymnáziích nabízeny informační akce orientované na budoucí zájemce. 45 odpovědí nepovažovalo za nutné žádné zlepšení.

Návrhy budou prodiskutovány na příští schůzce účastníků projektu.

5. Doporučení pro české vysílající školy

Na otázku ohledně doporučení, co zlepšit na českých vysílajících školách, odpovědělo 79 z 88 dotázaných. Ve 33 odpovědích není považováno za nutné žádné zlepšení. 22 odpovídajících si přeje více propagace a informací o projektu výměnných pobytů na českých vysílajících školách.

EUREGIO EGRENSIS nabízí českým školám od školního roku 2010/11 možnost uspořádat informační akce, na kterých jsou budoucí zájemci seznamováni s cíli projektu a s průběhem výměnného pobytu. Informační akce zatím proběhly na gymnáziích v Mariánských Lázních, Stříbře a Chodově.

17 odpovědí se týkalo zlepšení v uznávání školních výsledků dosažených v Německu. Touto otázkou se účastníci projektu zabývali opakovaně. Studentům vracejícím se do Čech je v posledních letech nabízeno absolvování doplňujících zkoušek.

5 odpovědí se týká lepší spolupráce německých hostitelských a českých vysílajících škol. Právě za účelem podpory této kooperace, propaguje EUREGIO EGRENSIS uzavírání partnerství mezi školami.

6. Budoucí aktivity pro bývalé a nové hostující studenty

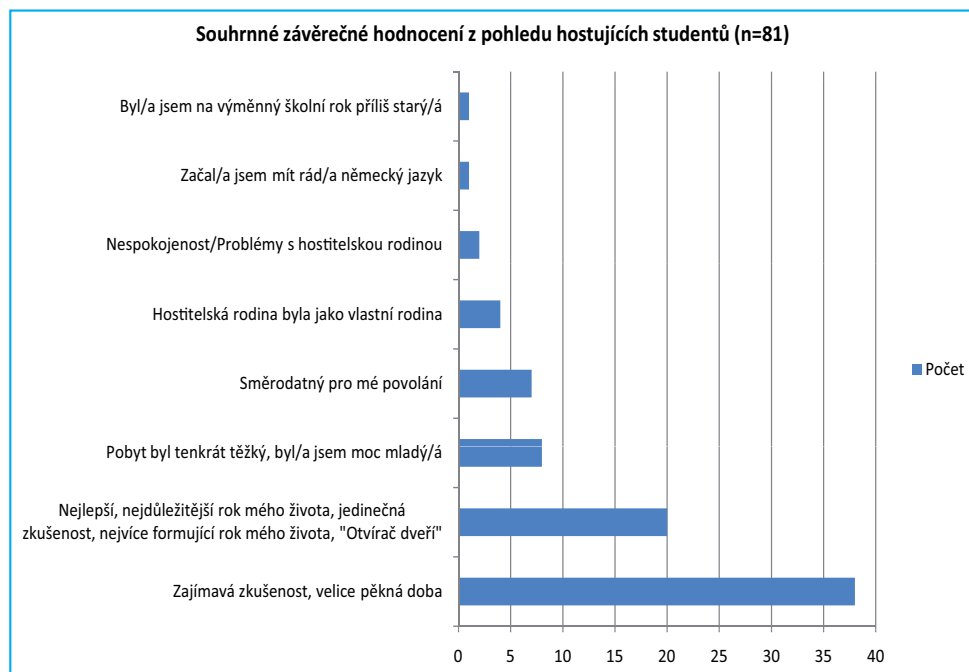
73 % hostujících studentů, kteří se ankety zúčastnili (64 z 88), uvádí, že mají zájem o akce pro bývalé studenty. 27 % o žádné další akce zájem nemá.

Jako možné budoucí aktivity pro bývalé studenty nabízí EUREGIO EGRENSIS v dotazníku zorganizování setkání bývalých studentů a založení facebookové platformy. Kromě toho bylo zjišťováno, do jaké míry by byli bývalí hostující studenti ochotni stát se tutori nových studentů, popř. zúčastnit se informačních akcí pro nové hostující studenty. Bylo možné uvést více odpovědí. 29 z 64 dotázaných bývalých studentů uvedlo, že jsou ochotni stát se tutori pro nové studenty, 56 by mělo zájem o setkání bývalých studentů a 54 o facebookovou platformu.

Facebooková platforma bude sloužit ke vzájemné komunikaci nejen bývalých, ale i současných studentů. Na příští schůzce k výměně zkušeností bude prodiskutováno jak facebookovou platformu založit.

7. Souhrnné závěrečné hodnocení z pohledu hostujících studentů

81 z 88 hostujících studentů, kteří se ankety zúčastnili, provedlo závěrečné shrnující hodnocení pobytu. 38 bývalých studentů (47 %) hodnotí zahraniční výměnný pobyt jako zajímavou zkušenost a jako velmi pěkné období. 20 dotázaných (25 %) vidí výměnný pobyt jako nejlepší/nejdůležitější/ formující rok svého života („Otvírač dveří“). 8 studentů (10 %) se zpětně považovalo za příliš mladé, když na výměnný pobyt nastupovali. Pro 7 dotázaných (9 %) byl výměnný pobyt směrodatným pro volbu povolání. 4 bývalí hostující studenti (5 %) uvedli, že pro ně byla hostitelská rodina jako vlastní rodina.

87 z 88 bývalých hostujících studentů účast na výměnném pobytu doporučuje (99 %).

8. Vybrané citace

„Skvělý rok, doporučím jej svým dětem.“

(Lenka, ročník 1996/97)

„Na základě pobytu jsem se sama stala učitelkou němčiny, která dnes vysílá hostující studenty.“

(Lucie, ročník 1998/99).

„Bavorsko už pro mne není zahraničím.“

(Jiří, školní rok 2000/2001).

„Mé znalosti němčiny se „zperfekcionalizovaly a zautomatizovaly“ a rozhodně jsem dříve dospěla.“

(Jana, ročník 2003/04)

„Do Německa jsem odešla jako dítě a do Česka jsem se vrátila jako dospělá.“

(Šárka, školní rok 2004/05)

„Velký krok k samostatnosti“.

(Vendula, školní rok 2005/06)

„EUREGIO EGRENSIS významně přispívá ke zlepšení česko-německých vztahů.

Neznám lepší metodu výchovy mladé generace pro Evropu.“

(Ondřej, školní rok 2006/07)

„Rok v zahraničí (ať už 100 nebo 1000 km daleko) má větší cenu než dva vysokoškolské tituly.“

(Jana, školní rok 2007/08).

„Moje hostitelská rodina se pro mne byla jako vlastní rodina.“

(Jan, školní rok 2009/10)

VII. Závěr

Jednoznačným výsledkem ankety je, že se díky výměnnému pobytu vesměs ve velké míře zlepšila znalost německého jazyka bývalých hostujících studentů. To vedlo nejen ke zlepšení školních výsledků studentů po jejich návratu zpět na české domovské školy, ale v mnoha případech i k profesní orientaci zohledňující využití jazykových znalostí. Zatímco změny v osobním životě jsou po výměnném pobytu relativně malé, protože se studenti z větší části vrací zpět do svého zaběhnutého prostředí, vliv na profesní život byl mnohem větší. V mnoha případech si bývalí hostující studenti zvolili studijní obory a povolání, jejichž předmětem byla zčásti němčina sama (např. germanistika, učitel), zčásti využili jazykových znalostí v povoláních, která mají co do činění s Německem (např. ekonom, právník), nebo pracují v Německu (např. lékaři). Zjištěna byla vysoká afinita německy hovořících zemí, především Bavorska, což lze dovodit z následných studií na vysokých školách.

Pozadí doporučených návrhů na zlepšení je účastníkům projektu převážně známo (např. uznávání školních výsledků dosažených v Německu českými domovskými školami, problémy s výběrem hostitelských rodin, zlepšení propagace projektu a německého jazyka v Česku atd.) a na zlepšení se již pracuje. A tak česká gymnázia nabízejí po návratu do české domovské školy možnost složit doplňující zkoušky, aby studenti nemuseli opakovat ročník. Navíc EUREGIO EGRENsis již mezitím budoucí zájemce o projekt výměnného školního roku na českých školách informuje (např. Mariánské Lázně, Stříbro, Chodov) a za účelem zlepšení informovanosti hostujících studentů před nástupem na výměnný pobyt a tuto možnost nabízí i dalším školám.

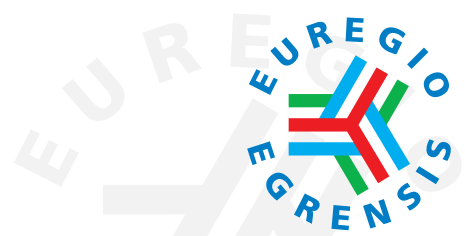
Pokud jde o předsudky vůči Čechům, se kterými se bývalí hostující studenti setkávali v běžném životě a které byly tematizovány, je konstatováno, že se tato kritika týkala častěji starších ročníků výměnných pobytů než těch aktuálních. Přesto povede EUREGIO EGRENsis se všemi účastníky projektu diskuze, co by se dalo do budoucna pro odstranění předsudků a nezájmu učinit.

Skutečnost, že bývalí hostující studenti udržují s přáteli, rodinami a hostitelskými školami kontakty dlouhá léta, svědčí o evidentní trvalé udržitelnosti projektu. Okruh osob, které se dostávají s projektem přímo či nepřímo do styku, je velmi široký. Čeští a němečtí studenti, jejich rodiny a německé hostitelské rodiny, čeští a němečtí ředitelé škol a vedoucí učitelé tvoří široký průřez obyvatelstvem příhraniční oblasti i mimo ni. Projekt tak na široké bázi podporuje česko-bavorské vztahy. Jeden úkol zůstane v rámci dalšího rozvoje výměnného školního roku zachován, a tím je získávání většího počtu německých studentů pro pobyt v Česku a zlepšování porozumění a povědomosti o Česku na německé straně a integrace hostujících studentů do okruhu jejich německých spolužáků.

Informace o finanční podpoře:

Projekt „Bavorsko-český výměnný školní rok“ podporují

- Svobodný stát Bavorsko (Bavorská státní kancelář),
- Česko-německý fond budoucnosti a
- EUREGIO EGRENsis pracovní sdružení Bavorsko z vlastních prostředků.

Svobodnému státu Bavorsko a Česko-německému fondu budoucnosti patří poděkování za podporu projektu.

Příloha 1:

21 hostitelských německých gymnázií (ročníky 1996/97 – 2012/2013)

Město	Gymnázium	Účast na projektu (Počet ročníků):
Amberg	Max-Reger-Gymnasium Amberg	17
Bamberg	Maria-Ward-Gymnasium Bamberg (Name bis 2001: Gymnasium der Englischen Fräulein Bamberg)	1
Bayreuth	Gymnasium Christian-Ernestinum	17
Bayreuth	Graf-Münster-Gymnasium Bayreuth	10
Bayreuth	Markgräfin-Wilhelmine-Gymnasium Bayreuth	14
Bayreuth	Wirtschaftswissenschaftl. Gymnasium der Stadt Bayreuth	5
Bayreuth	Richard-Wagner-Gymnasium Bayreuth	2
Hof	Jean-Paul-Gymnasium Hof	8
Hof	Johann-Christian-Reinhart-Gymnasium Hof	3
Hof	Schiller-Gymnasium Hof	3
Kulmbach	Caspar-Vischer-Gymnasium Kulmbach	1
Marktredwitz	Otto-Hahn-Gymnasium Marktredwitz	4
Münchberg	Gymnasium Münchberg	2
Neustadt a. d. Waldnaab	Gymnasium Neustadt a. d. Waldnaab	3
Pegnitz	Gymnasium Pegnitz	16
Selb	Walter-Gropius-Gymnasium Selb	12
Tirschenreuth	Stiftland-Gymnasium Tirschenreuth	1
Weiden	Augustinus-Gymnasium Weiden	11
Weiden	Elly-Heuss-Gymnasium Weiden	2
Wiesentheid	Steigerwald-Landschulheim Wiesentheid	4
Wunsiedel	Luisenburg-Gymnasium Wunsiedel	14

Příloha 2:

31 vysílajících českých škol (ročníky 1996/97 – 2012/2013)

Město	Gymnázium	Účast na projektu (Počet ročníků)
Aš	Gymnázium Aš	15
Blovice	Gymnázium Blovice	3
České Budějovice	Biskupské gymnázium České Budějovice	1
Cheb	Gymnázium Cheb	14
Cheb	Svobodná chebská škola	1
Chodov	Gymnazium a Obchodní akademie Chodov	1
Děčín	Gymnázium Děčín	1
Jeseník	Gymnázium Jeseník	15
Karlovy Vary	1. Gymnázium v Karlových Varech	11
Karlovy Vary	Pedagogické gymnázium Karlovy Vary	3
Karlovy Vary	Obchodní akademie Karlovy Vary	1
Liberec	Gymnázium F. X. Šaldy Liberec	4
Litoměřice	Gymnázium Josefa Jungmanna	1
Mariánské Lázně	Gymnázium a Obchodní akademie Mariánské Lázně	15
Opava	Slezské gymnázium Opava	2
Ostrov	Gymnázium Ostrov	15
Plasy	Gymnázium Plasy	5
Plzeň	Gymnázium Ľudka Pika Plzeň	8
Plzeň	Masarykovo gymnázium Plzeň	10
Plzeň	Sportovní gymnázium Plzeň	3
Plzeň	Církevní gymnázium Plzeň	5
Plzeň	Mikulašské gymnázium Plzeň	7
Plzeň	Gym. Františka Křížíka Plzeň	2
Praha	Gymnázium na Vítězné Pláni Praha	2
Praha	Gymnázium Omská Praha	1
Rokycany	Gymnázium Rokycany	12
Slaný	Gymnázium Václava Beneše Třebízského Slaný	16
Sokolov	Gymnázium Sokolov	16
Šternberk	Gymnázium Šternberk	3
Stříbro	Gymnázium a Obchodní akademie Stříbro	5
Tachov	Gymnázium Tachov	7

Bavorsko-český výměnný školní rok v EUREGIU EGRENSIS

Anketa mezi bývalými českými hostujícími studenty

EUREGIO EGRENSIS pracovní sdružení Bavorsko organizuje od roku 1996/97 na vlastní finanční zodpovědnost výměnný školní rok a umožňuje tak českým studentům pobyt na gymnáziích v Horních Frankách a v severní části Horní Falce. Projekt je od začátku podporován Česko-německým fondem budoucnosti a Bavorskou státní kancelář. Anketa chce blíže prozkoumat zkušenosti bývalých českých hostujících studentů. **Účast je dobrovolná.** Dotazník zašlete prosím do 30.06.2012 poštou nebo e-mailem zpět na adresu EUREGIA EGRENSIS (adresa viz strana 9).

Dotazník je připraven ke stažení také na stránkách www.euregio-egrensis.de

VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Ve kterém školním roce jste bavorské gymnázium navštěvoval/a?

Jak dlouho Váš pobyt trval?

celý rok

jiná délka:

půl roku

Vaše škola v Česku:

Hostitelská škola v Německu:

U které/ých hostitelské/ých rodiny/n jste bydlel/a?

Bydliště hostitelské/ých rodiny/n

Alternativně:

Název a sídlo internátu

VLIV ZAHRANIČNÍHO POBYTU

1. Vrátil/a jste se po skončení výměnného pobytu v Německu do Česka?

Ano Ne

2. Opakoval/a jste v Česku ročník?

Ano Ne

Pokud ano, kterou třídu: _____

3. Byly Vám po návratu do Čech Vaším českým gymnáziem uznány výsledky, kterých jste dosáhl/a na německé škole? **Ano** **Ne**

Pokud ano, které předměty?

4. Složil/a jste českou, popř. německou maturitu? **Ano** **Ne**

Pokud ano, kde?

5. Zlepšily se po návratu do Čech Vaše školní výsledky? **Ano** **Ne**

Pokud ano, které?

Pokud ne, proč ne?

6. Změnily se po návratu do Čech Vaše životní návyky? **Ano** **Ne**

Pokud ano, které?

7. Změnil Váš pobyt v Německu Vaše profesní plány? **Ano** **Ne**

Pokud ano, v jakém ohledu?

8. Změnil Váš pobyt v Německu Vaše osobní plány? **Ano** **Ne**

Pokud ano, v jakém ohledu?

9. Jaké klíčové schopnosti / zvláštní schopnosti jste díky Vašemu pobytu v Německu získal/a?

10. Jak hodnotíte Vaši znalost německého jazyka v období po skončení pobytu v Německu?

- Velmi dobrá Dobrá Méně dobrá
 Jiná:

11. Složil/a jste na konci výměnného školního roku jazykovou zkoušku?

- TestDaF Jiná: _____

12. Používáte v současné době německý jazyk aktivně?

- Pracovně
 Soukromě
 Vůbec ne

13. Profitujete ještě dnes ze zkušeností a kontaktů navázaných během výměnného školního roku?
Pokud ano, v jakém ohledu?

Ano **Ne**

14. Na jakou profesní dráhu jste se vydal/a?

- Studium Profesní příprava Jiná cesta: _____

15. Absolvoval/a jste po skončení pobytu v Německu ještě nějaký další půlroční nebo roční pobyt v zahraničí?

Ano **Ne**

Pokud ano, kde?

16. Na které/ých vysoké /ých škole/ách jste studoval popř. studujete?

17. Jaký/é obor/y jste vystudoval/a, popř. studujete?

18. Jaký (vysokoškolský) titul jste získal/a?

☐ Diplom	☐ Ph.D.
☐ Inženýr	☐ Bc.
☐ Magistr	☐ Master
☐ Dr.	☐ Jiné: _____

19. Pomohla Vám účast na výměnném pobytu konkrétně při hledání studijního místa, místa pro výkon praxe nebo pracovního místa?

Ano Ne

20. Máte práci?

Ano Ne

Pokud ano, kde? Česko Německo _____ (jinde v zahraničí)

Pokud ne: Hledám práci Nepracuji (domácnost, rodina)

Ostatní _____

21. V jakých oborech a na jakých pozicích jste dosud pracoval/a?

- 22.** Jste ještě v kontaktu s hostitelskou rodinou a přáteli z Německa, se kterými jste se seznámil/a během výměnného pobytu, případně s hostitelskou školou? **Ano** **Ne**

Pokud ano, jak? Jak často?
Pokud ne, proč ne?

- 23.** Vzpomínáte na výměnný školní rok rád/a? **Ano** **Ne**

- 24.** Během mého výměnného školního roku se mi nelíbilo následující:

- 25.** Během mého výměnného školního roku se mi nejvíce líbilo následující:

- 26.** V souvislosti s výměnným školním rokem by měly německé školy zlepšit následující:

- 27.** V souvislosti s výměnným školním rokem by měly české školy zlepšit následující:

28. EUREGIU EGRENSIS bych doporučil/a zlepšit:

29. Máte zájem o některý z těchto návrhů?

Ano **Ne**

Byl bych ochoten stát se tutorem budoucích hostujících studentů v rámci akcí Euregia.

Mám zájem o setkání bývalých hostujících studentů.

Mám zájem o facebookovou platformu pro současné i bývalé hostující studenty.

Další návrhy:

SOUHRNNÉ HODNOCENÍ

30. Popište stručně, jak na výměnný školní rok nahlížíte z dnešní perspektivy.

Jaké zážitky Vás nejvíce ovlivnily?

Co byste chtěl /a ještě uvést?

31. Doporučil/a byste účast na výměnném školním pobytu EUREGIA EGRENSIS dalším zájemcům?

Ano Ne

Pokud ne, proč?

Mnohokrátě Vám děkujeme za Vaši podporu!

Poznámky

